

نخواستی روزه داران

شرحی بر دعای هر روز ماه مبارک رمضان

جلد اول: دعای روز اول تا پانزدهم

روح... بیدرام

سرشناسه : بیدرام، روح الله ۱۳۶۰ -
 عنوان و نام پدیدآور : نجوای روزه داران: شرحی بر دعا‌های هر روز ماه مبارک رمضان / روح الله بیدرام.
 مشخصات نشر : قم: ریاحین، -۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری : ج.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۶۸۳-۸-۵
 یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.
 مندرجات : ج ۱. دعای روز اول تا روز پانزدهم
 عنوان دیگر : شرحی بر دعا‌های هر روز ماه مبارک رمضان.
 موضوع : دعا‌های ماه رمضان — نقد و تفسیر
 موضوع : دعا‌های ماه رمضان — احادیث
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ ر ۸۰۴۲۲ ب ۹ / ۲۷۰ BP
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۷۴
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۳۹۳۴۲۲

نام کتاب/ نجوای روزه داران

نویسنده/ روح اله بیدرام

ناشر/ ریاحین

نوبت چاپ/ اول ۱۳۹۰

صفحه آرایشی/ مجید خرمی

شمارگان/ ۱۰۰۰ نسخه

قیمت/ ۱۰۰۰۰ تومان

شابک/ ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۶۸۳-۸-۵

فهرست مطالب:

۱۵	مقدمه مؤلف
۲۳	دعای روز اول
۲۴	فقره اول دعا
۲۴	پاداش روزه‌داری
۲۷	صائمین چه کسانی هستند؟
۲۸	فقره دوم دعا
۲۸	قائمین چه کسانی هستند؟
۲۹	چند روایت در فضیلت رعایت آداب نماز
۳۳	حق نماز:
۴۸	فقره سوم دعا
۴۸	اقسام خواب در روایات
۵۱	عوامل غفلت
۶۲	فقره چهارم دعا
۶۳	وضعیت مجرمین در قیامت از منظر قرآن
۶۵	سؤال و جواب در قیامت
۶۷	عفو و بخشودگی گناهان
۷۱	دعای روز دوم
۷۲	فقره اول دعا
۷۲	چطور بفهمیم خدا از ما راضی است؟
۷۵	رضایت خدا و رضایت والدین
۷۷	فقره دوم دعا
۷۷	موجبات خشم و غضب خداوند

۷۹.....	فقره سوم دعا.....
۷۹.....	جایگاه قرآن.....
۹۲.....	فقره چهارم دعا.....
۹۲.....	چگونگی جلب نظر خداوند.....
۹۶.....	امتحان حضرت ایوب علیه السلام
۹۹.....	دعای روز سوم.....
۱۰۰.....	فقره اول دعا:.....
۱۰۰.....	علّت ضعف حافظه.....
۱۰۱.....	فقره دوم دعا.....
۱۰۱.....	مفهوم سفاقت و تمویه.....
۱۰۴.....	فقره سوم دعا.....
۱۰۴.....	کوچک نشمردن کار خیر.....
۱۰۵.....	آرزوی جبرئیل.....
۱۰۸.....	نمونه اعمال خیر.....
۱۰۹.....	فقره چهارم دعا.....
۱۰۹.....	دامنه جود و بخشش خداوند.....
۱۱۵.....	دعای روز چهارم.....
۱۱۶.....	فقره اول دعا.....
۱۱۶.....	قوّت از خداست.....
۱۱۹.....	فقره دوم دعا.....
۱۲۱.....	انسان و نیاز به لذت.....
۱۲۳.....	فقره سوم دعا.....
۱۲۳.....	معنای شکر و مراتب آن.....
۱۲۶.....	شکر از دیدگاه معصومین علیهم السلام
۱۲۹.....	تشکر از نعمت.....
۱۳۴.....	فقره چهارم دعا.....
۱۳۴.....	گناه و بوی بد آن.....
۱۳۷.....	اهرم‌های بازدارنده گناه.....

۱۳۷	ویژگی تفکر.....
۱۴۷	دعای روز پنجم
۱۴۸	فقره اول دعا.....
۱۴۸	حقیقت توبه.....
۱۵۸	توبه کاران در قرآن.....
۱۶۱	استغفار.....
۱۶۳	فقره دوم دعا.....
۱۶۴	گام اول در بندگی.....
۱۶۵	صف عبادت در حدیث شب معراج.....
۱۶۷	فقره سوم دعا.....
۱۶۹	در آغوش رحمت الهی.....
۱۷۲	دعای روز ششم
۱۷۳	فقره اول دعا.....
۱۷۳	گناه چیست؟.....
۱۷۶	گناه در روایات ائمه معصومین علیهم السلام
۱۹۳	نمونه‌هایی از گناهان کبیره.....
۱۹۷	عزت در سایه ترک گناه.....
۲۰۰	فقره دوم و سوم دعا.....
۲۰۱	خشم و غضب خداوند.....
۲۰۵	فقره چهارم دعا.....
۲۰۶	اشتیاق بنده به خدا.....
۲۰۸	نشانه‌های دوستی خدا.....
۲۱۴	دعای روز هفتم
۲۱۵	فقره اول دعا.....
۲۱۵	قرائت دعای ابوحمزه در قنوت.....
۲۱۶	فضیلت روزه.....
۲۱۷	فواید و آثار فردی روزه.....
۲۱۸	اقامة نماز شب.....

۲۲۲.....	فقره دوم دعا.....
۲۲۲.....	برترین عمل ماه رمضان.....
۲۲۳.....	مفهوم ورع.....
۲۲۶.....	ریشه‌ها و مصادیق ورع.....
۲۲۸.....	فقره سوم دعا.....
۲۳۰.....	مصادیق ذکر در قرآن.....
۲۳۲.....	جوان و یاد خدا.....
۲۳۵.....	آثار و برکات یاد خدا.....
۲۳۷.....	فقره چهارم دعا.....
۲۳۷.....	مفهوم توفیق الهی.....
۲۳۹.....	توفیق در آیات و روایات معصومین علیهم‌السلام
۲۳۹.....	مهمترین عامل توفیق و سلب توفیق.....
۲۴۲.....	دعای روز هشتم.....
۲۴۳.....	فقره اول دعا.....
۲۴۵.....	تکریم ایتم در قرآن.....
۲۴۸.....	آثار و نتایج سرپرستی ایتم.....
۲۵۳.....	فقره دوم دعا.....
۲۵۴.....	پاداش افطاری دادن.....
۲۵۵.....	شئون سفره افطار.....
۲۵۶.....	فقره سوم دعا.....
۲۵۸.....	سلام کردن به دیگران.....
۲۶۰.....	پاداش سلام کردن.....
۲۶۰.....	کیفیت سلام و تحیت در اسلام.....
۲۶۲.....	فقره چهارم دعا.....
۲۶۲.....	همنشینی با کریمان.....
۲۶۶.....	کلماتی که بر درب‌های بهشت نوشته شده است.....
۲۶۹.....	فقره پنجم دعا.....
۲۷۰.....	نامه ای به خدا!!.....

داستان گوهرشاد و جوان کارگر:	۲۷۲
دعای روز نهم	۲۷۶
فقره اول دعا	۲۷۷
بهره‌ای از رحمت فراوان خداوند	۲۷۷
مصادیق رحمت خاص	۲۷۹
رحمت واسعه الهی:	۲۸۱
موجبات رحمت خداوند	۲۸۷
شرط داخل شدن در رحمت الهی	۲۸۸
فقره دوم دعا:	۲۹۳
منظور از براهین الساطعه	۲۹۴
فقره سوم دعا:	۲۹۷
منظور از "وخذ بناصیتی"	۲۹۷
منظور از "مرضاتک الجامعه"	۲۹۸
رضای خدا و نشانه‌های آن:	۳۰۰
فقره چهارم دعا:	۳۰۲
محبت خداوند	۳۰۳
- نشانه‌های محبت به خداوند	۳۰۴
حضرت شعیب علیه السلام و به عشق خدا:	۳۰۶
جایگاه اولیای خدا در عبادت:	۳۰۷
آثار محبت خداوند:	۳۰۹
دعای روز دهم	۳۱۸
فقره اول دعا	۳۱۹
معنای توکل	۳۱۹
یک درس از مکتب امام حسین علیه السلام	۳۲۲
حلم علماء	۳۲۳
آثار و فواید توکل در آیات و روایات	۳۲۵
مراتب توکل	۳۲۹
یک داستان زیبا از توکل	۳۳۰

۳۳۴		فرق بین توکل و توسل
۳۳۶		فقره دوم دعا:
۳۳۶		فائزین چه کسانی هستند؟
۳۴۱		فقره سوم دعا:
۳۴۲		تقوا موجب تقرب به ذات اقدس الهی
۳۴۶		فقره چهارم دعا:
۳۴۶		معنا و مفهوم احسان
۳۴۷		احسان در قرآن:
۳۴۹		راه شناخت استجاب دعا
۳۵۱		ویژه وفات ام المومنین حضرت خدیجه کبری علیها السلام
۳۵۳		ازدواج خدیجه با پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۳۵۶		خدیجه در قرآن
۳۵۷		ایمان و فداکاری خدیجه
۳۶۰		خدیجه جزء چهار زن بهشتی
۳۶۱		وفات حضرت خدیجه علیها السلام
۳۶۴		دعای روز یازدهم:
۳۶۵		فقره اول دعا:
۳۶۵		منظور از حبب الی فیہ الاحسان چیست؟
۳۶۷		احسان به پدر و مادر
۳۷۲		آثار نیکی و احترام به والدین
۳۷۶		احسان به مادر و همنشینی با حضرت موسی در بهشت
۳۸۴		کمک به خویشاوندان
۳۹۰		آثار و نتایج احسان
۴۰۲		فقره دوم دعا:
۴۰۴		ضمانت برای بهشتی شدن
۴۰۴		فسوق و عصیان چیست؟
۴۰۸		فقره سوم دعا:
۴۰۹		آثار گناه و نافرمانی حضرت حق

۴۰۹.....	(۱) مانع معرفت است:
۴۱۰.....	(۲) مانع استعجاب دعا است:
۴۱۰.....	(۳) مانع آرامش خاطر است:
۴۱۶.....	دعای روز دوازدهم.....
۴۱۷.....	فقره اول دعا.....
۴۱۷.....	دستور پرده پوشی و ستر عیوب مردم.....
۴۲۱.....	ستاریت خداوند.....
۴۲۱.....	عَفَّت و پاکدامنی در قرآن.....
۴۲۳.....	انواع عَفَّت.....
۴۲۶.....	رعایت عفاف برای دختران یا پسران؟.....
۴۲۷.....	فاطمه زهرا علیها السلام ، الگوی عَفَّت.....
۴۲۸.....	عَفَّت و پاکدامنی در روایات.....
۴۳۰.....	فقره دوم دعا:
۴۳۱.....	ستر و لباس دونوع است:
۴۳۲.....	طلب روزی به قدر کفایت.....
۴۳۳.....	معنای قناعت.....
۴۳۸.....	آثار قناعت.....
۴۴۳.....	داستانی از قناعت.....
۴۴۶.....	راه های افزایش برکت در مال.....
۴۴۹.....	فقره سوم دعا:
۴۵۰.....	همه مأمور اجرای عدالتند.....
۴۵۲.....	رفتار متواضعانه آیت الله شیخ حسین کبیر.....
۴۵۲.....	معنای عدل و اقسام آن.....
۴۵۳.....	انصاف از دیدگاه قرآن و روایات.....
۴۵۸.....	فقره چهارم دعا:
۴۵۹.....	ترس های مطلوب.....
۴۵۹.....	مفهوم عصمت.....

دعای روز سیزدهم ۴۶۲

۴۶۳ فقره اول دعا

۴۶۳ ماه رمضان ماه شستشوی از گناهان و بدی‌ها

۴۶۶ فقره دوم دعا

۴۶۷ صبر بر مقدرات الهی

۴۶۹ سفارش به صبر در سه جا

۴۷۲ فقره سوم دعا

۴۷۴ آثار و نتایج تقوا

۴۷۶ نشانه‌های تقوی

۴۸۴ طلبه جوان و دختر فراری

۴۸۸ ماجرای زن پاک دامن و مردان هوس باز

۴۹۶ فقره چهارم دعا

۴۹۷ یاری خداوند و توکل

دعای روز چهاردهم ۵۰۴

۵۰۵ فقره اول دعا

۵۰۶ خبر به پیامبر درباره دوزخ

۵۱۵ چه کنیم که خداوند از لغزش‌های ما درگذرد

۵۲۲ آثار و فواید کنترل عصبانیت

۵۲۵ پیامدهای غیبت

۵۳۲ فقره دوم دعا

۵۳۳ پرهیز از خطا و بیهودگی

۵۳۵ مضرات غضب

۵۳۶ فقره سوم دعا

۵۳۶ بلا، شریک زندگی

۵۴۰ فلسفه بلاها از منظر قرآن کریم

۵۴۳ ترک گناه و پاداش آن

۵۴۴ علامه جعفری و ترک گناه

۵۵۱ فقره چهارم دعا

معنای عزّت	۵۵۱
عاقبت برصیصای عابد	۵۵۲
برنامه‌های اسلام و عزّت	۵۵۴
پایه‌های عزّت مسلمین	۵۵۶
عزت در گفتار و رفتار امام حسین علیه السلام	۵۵۸
امام خمینی رحمه الله و عزّت	۵۵۸
موجبات عزّت در پرتو احادیث:	۵۵۹
ذلت در پرتو احادیث	۵۶۱
دعای روز پانزدهم	۵۶۴
فقره اول دعا	۵۶۵
معنای خشوع	۵۶۵
خشوع رسول خدا صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین علیه السلام	۵۷۳
خشوع، صفت مؤمنین	۵۷۸
موانع خشوع	۵۷۹
حضور قلب در نماز	۵۸۱
عوامل ایجاد حالت خشوع	۵۸۵
فقره دوم دعا:	۶۰۲
معنای شرح صدر	۶۰۲
آثار و لوازم شرح صدر	۶۰۲
عوامل شرح صدر	۶۰۵
فواید و نتایج شرح صدر	۶۰۸
شرح صدر پیامبران الهی	۶۱۴
مخبتین چه کسانی هستند؟	۶۱۸
نمونه‌ای از تواضع رسول خدا صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین علیه السلام	۶۲۴
فقره سوم دعا	۶۲۵
ترس از خدا؛ چرا؟!	۶۲۵
آثار خوف از خدا	۶۳۷

- ۶۴۳..... جوان خائف
- ۶۴۵..... خوف حضرت یحییٰ علیه السلام
- ۶۴۷..... ویژه میلاد امام حسن مجتبیٰ علیه السلام
- ۶۴۷..... نامگذاری حضرت:
- ۶۴۸..... رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و امام حسن علیه السلام
- ۶۴۸..... امام حسن علیه السلام با مادر
- ۶۶۴..... برخی از کمالات انسانی امام

مقدمه مؤلف

آدمی در فراز و نشیب زندگی و حادثه‌های تلخ و شیرین گاهی چنان دچار خستگی روح می‌گردد که با هیچ وسیله مادی آرامش نمی‌یابد و اگر قدرت همه قدرتمندان، ثروت تمام ثروتمندان و کلیه وسایل لذت و کامیابی جهان در اختیار او گذاشته شود، ذره‌ای از درد روحی او نمی‌کاهد. در چنین حالتی، گاهی انسان به سراغ بهترین دوست، نزدیک‌ترین خویش و عزیزترین کس خود می‌رود تا با او راز دل بگوید. گاهی نیز هیچ‌کس را محرم و مورد اعتماد ندانسته، در گنج عزلت با خود به نجوا می‌پردازد. در هر حال، تنها راه درمان و آرامش انس با محبوب و باز کردن سفره دل نزد معشوق است.

حال اگر آدمی از آلودگی به زشتی‌ها و غبار گناه و عریان، احساس غم و دل‌مردگی کند، تا آنجا که از خویشتن خویش نیز گریزان و متشنج باشد، در این صورت، به کجا پناه برد و با چه کسی راز دل بگوید؟

در اینجاست که باید به سرچشمه همه خوبی‌ها و پاکی‌ها و آفریدگار محبت و صفا و خالق خود پناه برد و با یاد و عشق او و حضور در محفل انس او آرام گیرد. چه آرامش و لذتی بالاتر از این که عبد ذلیل در حضور معبود عزیز قرار گیرد و جان آلوده خویش را در زلال صحبت او تطهیر و روح پرتلاطم خود را با ذکر آن یگانه آرام کند. این بهترین و برترین ثمره شیرین دعاست.

آنگاه که بنده ذلیل و حقیر، خانه پر معصیت دل خویش را از مظهر پاکی ها و خوبی ها دور می بیند، راه نزدیکی به دوست و وصول به محفل معشوق را می طلبد و متحیر است که در کجا می توان به خلوت معبود خویش نائل شد، ندا می رسد که:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ.^۱

وقتی بنده های من از تو در باره من می پرسند، من نزدیک هستم. چون مرا بخواند، دعای دعاکننده را پاسخ می دهم و بحق که در همراهی با او فاصله معنایی ندارد: نَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ؛^۲ از رگ گردن به او نزدیک تریم.

اگر بنده به چنین حالتی دست یافت و قرب به حق را لمس نمود و قدمی به محفل او نزدیک شد، آنگاه معبود مُحِبُّ او شده و خود محبوب حق می شود و ندا می رسد که: فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي.^۳

ماه رمضان ماه خودسازی و تصفیه روح است. خداوند همه اسباب کار را در این ماه برای پالایش روح و روان از الوذگی های گناه فراهم نموده و با لطف و رحمت مخصوص خویش همه درها و راه ها را در راستای تهذیب نفس و صفای باطن و تکامل معنوی گشوده است.

ماه مبارک رمضان فرصت بسیار خوبی برای انسان ها است تا در کنار این سفره بزرگ و متنوع رحمت الهی بنشینند و با انواع غذاهای روحی، روح و روان خود را تقویت کنند.

پیامبر اکرم ﷺ فرمود: إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامِ دَهْرِكُمْ نَفَحَاتٍ أَلَا فَتَعَرَّضُوا لَهَا؛ همانا برای پروردگار شما در دوران زندگی شما لحظه های بسیار سودمند و

مغتتم روی می آورد، خودتان را در معرض آن لحظه های سودمند قرار دهید و استفاده شایان ببرید.

ماه مبارک رمضان برای تهذیب نفس و خودسازی و پالایش باطن از هرگونه عوامل آلاینده، بهترین فرصت است، باید نه تنها خود را در معرض استفاده از آن فرصت قرار دهیم، بلکه باید هوشیارانه متوجه آن باشیم و لحظه ها را شکار کنیم و نگذاریم عبور چرخ های روزگار آن را از دست ما برآید و دور سازد.

اسباب تهذیب نفس و خودسازی در ماه مبارک رمضان، تنها به روزه گرفتن نیست، همانا تلاوت آیات قرآن، دعاها و مناجات با خدا، اطعام و رسیدگی به مستمندان و محرومان، کسب صبر و مقاومت، یاد خدا و قیامت هستند هر کدام نقشی در خودسازی دارند، یکی از این سبب های تهذیب که می توان گفت نقش بسیار مهمی در خودسازی دارد، و ماه رمضان بهار آن می باشد، دعا و مناجات است. آری ماه رمضان ماه بهار دعا و قرآن و راز و نیاز با قاضی الحاجات است.

دعا:

- * اظهار احتیاج و نیاز، به پیشگاه حضرت بی نیاز است،
- * بیان تهیدستی و فقر و مسکنت و نداری به محضر غنی مطلق، و مالک جهان هستی است.
- * درخواست سائلی بی نوا، از کریمی با وفا، و مددخواهی ناتوایی از توانایی شکست ناپذیر است.
- * کمک خواستن بنده ای ضعیف، مسکینی بیچاره، از پروردگاری رحیم، خدایی مهربان، حکیمی لطیف، و سمیعی بیناست؛
- * نشان دادن فروتنی و تواضع، خاکساری و خشوع، انکسار و خضوع، به درگاه سلطانی قدوس، عزیزی مقتدر، غفوری ودود، معبودی یکتا، و دانایی قوی است؛

✽ محبوب خدا، و معشوق سالکان، و نور چشم عارفان، و راز و نیاز مشتاقان، و چراغ شب دردمندان، و تکیه گاه مستمندان، و نور قلب نیازمندان است.

در دعاهایی که در ماه رمضان خوانده می‌شود، غالباً، پاکی دل و عمل، و پرهیز از انحراف و گناه و هرگونه آلودگی درخواست می‌شود، و به طور کلی محتوای دعاها نیز در مسیر خودسازی است، هر فرازی از دعای هر روز ماه مبارک رمضان، مکتب سازندگی و تهذیب نفس و صفای باطن است، به عنوان نمونه در فراز اول دعای روز سیزدهم می‌خوانیم:

اللَّهُمَّ طَهِّرْنِي فِيهِ مِنَ الدَّنَسِ وَالْأَقْدَارِ؛ خدایا در این روز مرا از پلیدی و کثافات پاک ساز و تطهیر کن. دعاها علاوه بر جنبه توحیدی و عرفانی که در حال راز و نیاز به حضرت باری تعالی می‌باشد، جنبه اخلاقی و ارشادی نیز دارند و جوابگوی آرزو ها و نیازهای واقعی انسان می‌باشد.

دعاهای روزانه ماه مبارک رمضان از جمله دعایی بلند مضمون و شامل مطالب عالی، یک دوره از سلسله دستورات اخلاقی، معارف دینی و مذهبی، ادبی و حقوقی، مادی و معنوی را دلو می‌باشد. در این نوشتار که خداوند تبارک و تعالی توفیق آن را عطاء فرموده است، بر آن شدیم که این را شرح داده تا حقائق و معارف موجود در آن و نیز درخواست‌های ما از خداوند، بیشتر ظاهر و نمایان گردد و بفهمیم که در این روز چه مواردی را از حضرت حق درخواست نموده ایم.

در باره سند این دعاها، به سه نکته اشاره می‌نماییم:

۱. علما و بزرگانی همچون سید بن طاووس در کتاب اقبال اعمال، این دعاهای روزانه ماه مبارک رمضان را ذکر نموده‌اند. کتاب اقبال الاعمال مفصل‌ترین کتاب سید بن طاووس و گل سرسبد تألیفات اوست و سید ابن طاووس عنایت ویژه‌ای به این کتاب داشته و به اعتبار روایات و مطالب آن اعتراف نموده است، بنابراین تمام امتیازاتی که برای تألیفات سید ذکر شده

است، به نحو احسن در کتاب اقبال الاعمال جلوه گر است. به همین دلیل این کتاب از اهمیت ویژه در نزد بزرگان برخوردار است.

علامه مجلسی در کتاب بحارالانوار در باب سیره نبوی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ از کتاب اقبال الاعمال بهره گرفته است.

آیت حق، حاج میرزا جواد آقا ملکی تبریزی، کتاب شریف المراقبات خود را بر اساس اقبال الاعمال تدوین کرده است. الگوگیری از اقبال الاعمال در جای جای آن به وضوح نمودار است.

حضرت آیت الله العظمی بهجت بارها می فرمود: طلبه ای که کتابهای سید را ندیده باشد، مثل این است که هیچ ندیده است. همچنین می فرمود: هر کس اقبال سید بن طاووس را نداشت، اساتید ما او را رفیق خود نمی شمردند. هر مقدار از اقبال را که مطالعه کردنی است مطالعه، و هر مقدار را که عمل کردنی است، به هر اندازه حال دارید عمل کنید.^۱

۲. وقتی بخش ها و فقرات دعا را ملاحظه می کنیم می بینیم که معارفی بیان شده است که فقط می تواند از بیان ائمه اطهار عَلَيْهِمُ السَّلَام صادر شده باشد و علاوه بر آن هیچ بخش و فقره ای را نمی توان یافت که مخالف آیات قرآن و روایات باشد که جای علامت سثوالی را برای خواننده دعا ایجاد نماید.

۳. فقیهان محترم قاعده ای به عنوان "اخبار من بلغ" دارند، و نسبت به آن دسته از روایاتی که در کتاب های دعا و زیارات و غیره آمده است و تشویق به انجام کارهای مستحبی نموده، که اگر داوطلبانه انجام شود ثوابی چنین و چنان دارد، می گویند: عمل کردن به این روایات بدون تحقیق جایز است، در صورتی که دو شرط رعایت شود: یکی این که دلیلی بر حرام بودن آن عمل نداشته باشیم، و دیگر این که انجام آن کار به قصد و نیت رسیدن به ثوابش باشد.

دلیل آنان بر این مطلب، روایاتی است که بر این مضمون دلالت دارد، مانند حدیث: "عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَام يَقُولُ مَنْ بَلَغَهُ ثَوَابٌ مِنْ

اللّٰهُ عَلَىٰ عَمَلٍ فَعْمَلٍ ذَٰلِكَ الْعَمَلُ النَّاسَ ذَٰلِكَ الثَّوَابِ أَوْتِيَهُ وَإِنْ لَمْ يَكُنِ الْحَدِيثُ كَمَا بَلَغَهُ^۱

امام باقر علیه السلام فرمود: هر کس از سوی خداوند، ثوابی برای کاری به او برسد، و آن کار را به امید رسیدن به آن ثواب انجام دهد، آن ثواب را به او می دهند، گرچه آن حدیث آن چنان که به او رسیده است، نباشد.

فقیهان و مراجع این اخبار را مورد بحث قرار داده و در کتاب های فقهی خود مضمون آنها را بذیرفته اند.^۲

پس در خواندن این دعاها و روزانه کوتاهی نکنیم تا بتوانیم از فیوضات عظیم بهره مند گردیم. و حال آنکه شاید همین دعاها و کوچک اجابت حاصل گردد. در روایت آمده است خداوند تبارک و تعالی چهار چیز را در چهار چیز مخفی و پنهان نموده است:^۳

۱. رضای خود را در عبادات و طاعات پنهان داشته است، پس نباید هیچ عبادتی را کوچک و حقیر بشمریم، زیرا شاید همان عبادت مورد رضای خداوند بوده است.

۲. غضب خود را در معصیت ها (گناه ها) مخفی نموده، پس نباید هیچ معصیتی را کوچک و حقیر بشمریم، زیرا شاید همان معصیت مورد خشم و غضب خداوند بوده است.

۳. اجابت را در دعاها مخفی نموده، پس نباید هیچ دعایی را کوچک و حقیر بشمریم، زیرا شاید همان دعا، دعای مستجاب بوده است.

۴. ولی خود را بین بندگان مخفی نموده، پس نباید هیچ یک از بندگان خدا را کوچک و حقیر بشمریم، زیرا شاید همان شخصی که ما روی آن حساب نمی کردیم و او را کوچک و حقیر می شمردیم از اولیاء الهی بوده است.

۱- کافی، ج ۲، ص ۸۷

۲- مصباح الاصول، ج ۲، ص ۳۱۸ (تقریرات درس اصول مرحوم آیه الله خویی)

۳- بحار الانوار- ترجمه جلد ۶۷ و ۶۸، ج ۲، ص: ۱۸۷

سخنی با مُبلغین محترم:

آنچه حقیر از آیات قرآن و روایات و حکایات معتبر و نکات علمی در توضیح فقرات و بخش های مختلف دعای هر روزگردآوری نموده ام، با در نظر گرفتن سلیقه های مختلف در ایراد سخنرانی بوده و اینکه هر مُبلغی بتواند با توجه به سلیقه خود مطالبی را از این نوشتار برداشت نماید و با توجه به اینکه ممکن است بیان همه مطالب در یک جلسه از حوصله مستمعین خارج باشد، لذا مُبلغ محترم اقتضای مجلس را ملاحظه نموده و در حد و ظرفیت آن مجلس و اهل آن مطالب را انتخاب و بیان نماید. در ضمن از مناسبت های ماه مبارک هم غافل نشده و مختصری در مناسبت مربوطه مطالبی آورده شده است.

در این نوشتار از کتب و منابع مختلف و سخنرانی های اساتید اخلاق همچون حضرت آیت الله مجتهدی تهرانی رحمته الله علیه و دیگر اعزّه ای که در بیان توضیح این دعاها مطالبی را بیان داشته و یا نگاشته اند^۱ بهره برداری شده است^۲ و در اختیار علاقه مندان به معارف اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام خصوصاً طلاب و مبلغین ارجمند قرار گیرد.

امید است خداوند تبارک و تعالی همه ما را مشمول دعاها و پر خیر و برکت منجی عالم بشریت حضرت حجه ابن الحسن علیه السلام بگرداند و این قلیل را که به ساحت مقدس حضرت صاحب الامر علیه السلام هدیه شده است را از این حقیر بپذیرد و توفیق بیشتر مرحمت فرماید.

والسلام

روح الله بیدرام

تیرماه ۹۰ - رجب المرجب

۱۴۳۲

۱- عنوان الکلام، علامه فشارکی - کترالعرفان، مؤمنی حبیب آبادی - ضیافه النور، محمد علی محسن زاده.

۲- منابع استفاده شده در زیر نویس هر صفحه و همچنین در فهرست منابع آورده شده است